

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2641/2023
21.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Владан Костић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство здравља, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1783/2023 од 18.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1783/2023 од 18.05.2023. године.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1783/2023 од 18.05.2023. године и пресуда Основног суда у Врању П1 605/21 од 07.03.2023. године тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да на име потраживања које тужила има према Здравственом центру у Врању по решењу Основног суда у Врању ИИ 3499/2017 од 11.07.2017. године, исплати неплаћене трошкове превоза за долазак и одлазак са рада и то: за мај 2013. године у износу од 1.242,00 динара са законском затезном каматом од 01.07.2013. године, за јун 2013. године у износу од 1.232,00 динара са законском затезном каматом од 01.08.2013. године, за јул 2013. године у износу од 945,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2013. године, за август 2013. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.10.2013. године, за септембар 2013. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.11.2013. године, за октобар 2013. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.12.2013. године, за новембар 2013. године у износу од 1.380,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2014. године, за децембар 2013. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.02.2014. године, за јануар 2014. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.03.2014. године, за фебруар 2014. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.04.2014. године, за март 2014. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.05.2014. године, за април 2014. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.06.2014. године, за мај 2014. године у износу од

1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.07.2014. године, за јун 2014. године у износу од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 01.08.2014. године, за август 2014. године у износу од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 01.10.2014. године, за септембар 2014. године у износу од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 01.11.2014. године, за октобар 2014. године у износу од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 01.12.2014. године, за новембар 2014. године у износу од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2015. године, за децембар 2014. године у износу од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 01.02.2015. године све до коначне исплате, трошкове парничног поступка у предмету П1 754/16 у износу од 41.850,00 динара са законском затезном каматом од 11.06.2017. године до исплате, трошкове извршења у предмету ИИ 3499/17 у износу од 6.967,00 динара и извршног поступка у предмету ИИ 3116/2017 у износу од 10.468,00 динара, а **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 40.500,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да на име трошкова поступка исплати тужиљи износ од 168.451,00 динара у року од 8 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 605/21 од 07.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужена на исплату новчаног потраживања које има према Здравственом центру у Врању по решењу Основног суда у Врању ИИ 3499/2017 од 11.07.2017. године, у новчаним износима наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 40.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1783/2023 од 18.05.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужилце и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у овом спору потребно је дозволити одлучивање о тужилиној посебној ревизији јер приложене одлуке ревизијског суда у истим или битно истоветним чињенично-правним споровима потврђују неуједначену судску праксу.

Из тог разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20), Врховни суд је нашао да је ревизија тужилце основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је покренула извршни поступак против извршног дужника Здравственог центра у Врању ради наплате новчаног потраживања из радног односа (трошкови превоза) утврђеног правноснажном и извршном одлуком (поравнањем) Основног суда у Врању ПП 754/16 од 11.05.2017. године и трошкова парничног поступка досуђених тим поравнањем. Предложено извршење одређено је решењем о извршењу Основног суда у Врању ИИ 3499/17 од 11.07.2017. године којим су трошкови извршења одређени износом од 6.967,00 динара. Извршење спроводи јавни извршитељ који је 17.07.2017. године донео закључак о спровођењу извршења (ИИ 3116/2017) преносом новчаних средстава са рачуна извршног дужника. Тужила у извршном поступку није наплатила своје новчано потраживање јер је рачун извршног дужника у блокади на основу принудне наплате према подацима НБС непрекидно почев од маја 2016. године (1797 дана). Здравствени центар Врање је идиректни корисник средстава Републичког фонда за здравствено осигурање, а оснивач Република Србија - Министарство здравља. Извршни дужник се финансира претежно из уступљених јавних прихода-доприноса за обавезно социјално осигурање од стране Републичког фонда за здравствено осигурање Филијала Врање, из буџета Републике Србије, сопствених средстава (партиципација) и евентуалних донација.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да је неоснован тужбени захтев тужиле, налазећи да нема места примени члана 14. став 3. Закона о стечају и обавези тужене државе (оснивача Здравственог центра Врање) на исплату тужилиног новчаног потраживања јер нису испуњени услови за солидарну одговорност оснивача, обзиром да нису наступили разлози прописаних у члану 129. став 1. тачке 4. и 6 Закона о извршењу и обезбеђењу, због чега чињеница да је рачун основаног субјекта над којим се не спроводи стечај дужи период у блокади не доводи до аутоматизма до примене одредаба Закона о стечају и одговорности оснивача. Осим тога, тужила није доказала да су исцрпљена сва средства извршења у извршном поступку прописана Законом о извршењу и обезбеђењу. Нижестепени судови нису оценили приговор застарелости који је тужена истакла у одговору на тужбу.

По оцени Врховног суда становиште нижестепених судова засновано је на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају, поред осталог, прописано је да се стечајни поступак не спроводи ни према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или Јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Према ставу 3. наведене одредбе, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају њихови оснивачи.

Поштујући ову законску одредбу, код утврђене чињенице да тужила своје новчано потраживање не може наплатити јер се извршни дужник налази у непрекидној блокади од маја 2016. године (1797 дана) и да се над њим не може спровести поступак стечаја, тужена солидарно одговара за дугове извршног дужника чији је оснивач и који се претежно финансира кроз уступљене јавне приходе из Републичког фонда за здравствено осигурање. Дакле, солидарна одговорност тужене за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу цитиране одредбе Закона о стечају

у случају када су испуњени материјално-правни услови за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање. Због тога су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су закључили да је услов за одговорност тужене окончање извршног поступка, односно његова обустава из разлога предвиђених чланом 129. став 1. тачке 4. и 6. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Приговор застарелости тужиљиног потраживања који је тужена, са позивом на члан 196. Закона о раду, истакла током поступка није основан. Означеном одредбом прописано је да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. Рок застарелости прописан одредбом битна је само до момента подношења тужбе суду или захтева другом надлежном органу ради остварења потраживања из радног односа. Међутим, овде је реч о ситуацији када је правноснажном судском одлуком то потраживање утврђено, због чега више не важи рок застарелости самог потраживања ради чијег остварења је захтевана судска заштита. Овде се примењује посебан рок застарелости од 10 година прописан чланом 379. став 1. Закона о облигационим односима за сва потраживања утврђена правноснажном судском одлуком и одлуком другог надлежног органа или поравнањем, па и за она за која закон иначе предвиђа краћи рок застарелости.

Тужиљино новчано потраживање утврђено је поравнањем Основног суда у Врању П1 754/16 од 11.05.2017. године којим је одређен рок за испуњење обавезе у трајању од 30 дана од дана његовог закључења. Тужба у овом спору поднета је 13.09.2021. године, што је пре истека рока застарелости предвиђеног чланом 379. став 1. ЗОО, због чега тужиљино потраживање према туженој није застарело.

На основу изнетог, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. став 1. ЗПП. Тужиљи су према опредељеном захтеву досуђени трошкови и то: за састав тужбе и једног образложеног поднеска износ од по 9.000,00 динара, жалбе од 18.000,00 динара и ревизије од 27.000,00 динара, заступања на три одржана рочишта од по 10.500,00 динара и три неодржана од по 6.000,00 динара према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања тих радњи и трошкова вештачења у износу од 7.000,00 динара. Тужиљи су признати и трошкови на име судске таксе за тужбу, првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 5.439,00 динара, ревизију од 10.878,00 динара и одлуку по ревизији од 16.317,00 динара. Висина трошкова одређена је према вредности предмета спора, применом Адвокатске и Таксене тарифе.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**